
VUOSIKERTOMUS 2022

1 Yleistä

Apus ry on Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajien yhdistys, jonka tavoitteena on edistää lintuharrastusta sekä lintujen suojelua ja tutkimusta omalla alueella, Suomessa ja kansainvälisesti osana BirdLife-perhettä. Yhdistys järjestää toimintaa ensisijaisesti jäsenilleen, mutta toiminta on avointa myös muille linnuista ja luonnosta kiinnostuneille.

Yhdistyksen toimialue käsittää kuusi Keski- ja Pohjois-Uudenmaan kuntaa: Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula. Yhdistys tekee yhteistyötä Helsingin seudun lintutieteellisen yhdistyksen Tringan kanssa. Vuosi 2022 oli yhdistyksen 42. toimintavuosi.

2 Retket ja tapahtumat

Yhdistyksen tärkeä toimintamuoto on normaalisti erilaisten linturetkien ja -tapahtumien järjestäminen. Retkityöryhmä koordinoi retkitoimintaa ja yhdistyksen retkikummit toimivat oppaina.

Korona-pandemian jälkeen Apuksen retki- ja tapahtumatarjontaa aloiteltiin pikkuhiljaa uudestaan.

Suomen neljäs lintuatlas käynnistyi vuonna 2022. Apuksen alueella Atlas-vastaavana toimii Mikko Savelainen

16.1. järjestettiin lintukävely Myllykosken talviruokinnalle

29.–30.1. Apuksen alueella osallistuttiin Pihabongaukseen ennätysmäisesti lähes 700 pihalla! Yhteistä tapahtumaa ei järjestetty.

17.2. järjestettiin jäsenilta, jonka aiheena oli Pöllöt (Mikko Savelainen)

9.3. Järvenpään yhteiskoulun oppilaiden ulkoilu- ja luontopäivänä tutustuttiin Järvenpään Rantapuiston lintuihin, oppaana Juha Honkala.

17.3. Jäsenillassa aiheena oli Lintuatlas (Heidi Björklund) ja määrittelyksen perusteet (Mika Asikainen)

29.3. oli yhdistyksen kevätkokous Nurmijärvellä

9.4. järjestettiin lintukävely Mäntsälän Kotojärvellä, lisäksi huhtikuussa talkoitiin Ridasjärven tornin perusparannustöissä

7.5. järjestettiin Tornien taisto, johon osallistuttiin Apuksen alueella neljällä tornilla.

4.-10.6. tehtiin jäsenretki Lappiin ja Kuusamoon, vetäjänä Mikko Savelainen

Elokuussa järjestettiin vapaamuotoiset talkoot Rantamon kukkulan parturoimiseksi

17.9. järjestettiin Kukkulan kuningas muutonseurantakisa, johon osallistuttiin neljällä kukkulalla.

15.10. järjestettiin bussiretki Haliakselle

23.11. pidettiin yhdistyksen syyskokous Hyvinkäällä

6.12. järjestettiin Itsenäisyyspäivän pinnaralli

Vuoden 2022 aikana Apuksen järjestämiin retkiin ja tapahtumiin osallistui vähintään noin 800 henkilöä.

3 Suojelu- ja tutkimustoiminta

Tammikuu

- Tiedotettiin yhdistyksen joulukeräyksestä, jonka kohteena oli kehrääjän muuttotutkimus.

Helmikuu

- Apuksen juhluvuoden 2021 teemalinnut olivat varpunen ja pikkuvarpunen. Jäsenten havainnoista koottiin raportti, joka julkaistiin yhdistyksen kotisivuilla alkuvuodesta 2022.

Maaliskuu

- Keski-Uusimaan ympäristökeskuksen pyynnöstä tehtiin tarjous Rantamo-Seittelin linnustokartoituksesta kesällä 2022.

Huhtikuu

- Tiedotettiin Luomuksen vesilintulaskennoista.
- Hyvinkään Ridasjärven lintutornin peruskorjaus eteni talkooryhmän ahkeroidessa kaiteiden ja lattian parissa.
- Tiedotettiin lehtopöllön pesinnöistä Apuksen alueella.

Toukokuu

- Toteutettiin Seittelin kosteikon ilmakehäpesivien naurulokkien tarkan parimäärän selvittämiseksi 14.5.2022 ja 23.5.2022 yhteistyössä Jouko Vuoren kanssa.
- Tiedotettiin telkän pesinnöistä Tuusulanjärven seuranta-alueella.
- Tiedotettiin Luomuksen linja- ja pistelaskennoista.
- Tiedotettiin BirdLifen julistamasta lintujen pesimärauhasta.

Heinäkuu

- Tiedotettiin kehrääjähankeeseen etenemisestä tukijoita ja jäsenistöä.

Syyskuu

- Apus vuokrasi Tuusulan Rantamosta 3 ha peltoa, johon kylvettiin rypsiä ja vehnää lintujen talviseksi ruokapelloksi. Hankkeesta tiedotettiin jäsenistölle sadon kypsyessä.
- Tiedotettiin Luomuksen ruokintapaikkaseurannasta.
- Tiedotettiin BirdLife Internationalin julkaisusta "Maailman lintujen tila 2022".
- Osallistuttiin Tuusulan Rantamon ja Seittelin kosteikkojen kunnostussuunnitteluun, Teams-palaveri, jonka järjesti Keski-Uudenmaan ympäristökeskus.

Marraskuu

- BirdLifen vuoden lajit olivat naurulokki ja pikkulokki. Jäsenistön havaintojen koonti ja tulosten toimittaminen BirdLifen lajivastaavalle.
- Tehtiin lausunto koskien Tuusulan Jokelan vanutehtaan alueen kaavamuutosta, jossa lehtoalueelle oli suunniteltu asuntorakentamista.
- Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tilaama raportti Tuusulan Rantamon ja Seittelin linnustosta valmistui ja julkaistiin yhdistyksen kotisivuilla.
- Tiedotettiin Nurmijärven Valkjärven pöntötyshankkeesta, jossa tarkoituksena rakentaa ja ripustaa telkänpönttöjä alueelle. Hanketta vetävät alueella asuvat yhdistyksen jäsenet.
- Osallistuttiin Tuusulan kunnan kutsusta Tuusulanjärven ja -jokilaakson alueen kehittämisohjelman työryhmän kokoukseen ja kommentoitiin Tuusulanjärven eteläpään virkistyspolkuhanketta. Esitettiin lukuisia parannusehdotuksia.

Talvikaudella Apuksen jäsenet ylläpitivät yhdistyksen talviruokintapaikkoja Hyvinkäällä (1 kpl), Järvenpäässä (1 kpl), Nurmijärvellä (1 kpl) ja Tuusulassa (2 kpl). Yhdistys kustansi ruoat ruokinnoille.

Vuoden aikana tiedotettiin kansallisista linnustonseurantahankkeista (Luonnontieteellinen keskusmuseo ja BirdLife Suomi) ja toivottiin Apuksen jäsenten osallistumista näihin. Apuksen alueella laskettiin lintuja 12 talvilintureitillä ja yhdeksässä vesilintujen laskentapisteessä. Lisäksi osallistuttiin petolintuseurantaan (2 kpl petolinturuutuja á 10 x 10 km²) ja laskettiin molemmat Apuksen toimialueella olevat vakiolinjat.

Loukkaantuneiden lintujen hoito-, pelastus- ja neuvontatapaukset työllistivät jälleen pitkin vuotta. Kaiken kaikkiaan tapauksia oli joitain kymmeniä (Noora ja Juha). Näistä suurin osa saatiin hoidettua puhelinneuvonnalla, mutta osa toimitettiin Pääkaupunkiseudun eläinsuojeluyhdistyksen eläintenhoitajalle, Korkeasaaren villieläinlaitolaan kuntoutukseen tai Orimattilan lintuhoitolaan.

4 Nuorisotoiminta

Apuksella on käytössä alempi jäsenmaksu alle 25-vuotiaille jäsenille (13 €). Vuoden 2021 aikana 11 jäsentä maksoi nuorisojäsenmaksun.

5 Lintuhavainnot

Yhdistyksen havaintoarkisto (612 000 havaintoa) on kokonaisuudessaan BirdLife Suomen ylläpitämässä Tiira-lintutietopalvelussa osoitteessa www.tiira.fi. Tiira on kaikille avoin palvelu, jossa voi pitää myös omaa havaintopäiväkirjaa ja selata havaintoja yhdistyksen ja koko maan alueelta. Samalla havainnot ovat yhdistyksen ja myös BirdLife Suomen käytettävissä suojele- ja tutkimustarkoituksiin.

Havainnoista koottiin katsauksia jäsentiedotteeseen ja yhdistyksen nettisivuille. Lisäksi alueen lajilista päivitettiin. Havainnoista tiedotettiin myös yhdistyksen WhatsApp-ryhmissä. Havaintoja luovutettiin BirdLife Suomelle mm. faunistiseen ja pikkuharvinaisuuskatsaukseen. Tiiran havaintoja käytettiin vuoden aikana myös useisiin linnustoselvityksiin ja -tutkimuksiin.

Tiiraan kirjattujen lintuhavaintojen määrä oli edellisvuotta suurempi, noin 35 700 havaintoa. Salattuja havaintoja oli vuoden aikana yhteensä 594 (1,7 %). Mielenkiintoisuus-ajan ylittäviä havaintoja kirjattiin noin 4200 kpl (12 %).

Yhdistyksen Tiira-yhdistyskäyttäjät huolehtivat havaintoarkiston ylläpidosta mm. tekemällä 136 koontihavaintoa ja tarkistamalla tiettyjä pikkuharvinaisuushavaintoja ja muita erityisiä havaintoja. Alueharvinaisuushavainnot tarkasti Tringan ARK ja valtakunnalliset harvinaisuushavainnot BirdLife Suomen Rariteettikomitea.

6 Viestintä

Apuksen viestintäkanavat olivat nettisivut osoitteessa www.birdlife.fi/apus, sähköinen jäsenkirje, BirdLife-lehden yhdistyspalsta, Facebook-sivut ja Facebook-ryhmä sekä WhatsApp-ryhmät WhatsApus ja ApusHavis.

Yhdistyksen nettisivuja ylläpidettiin Kotisivukone-palvelussa. Sivujen ylläpito oli hajautettu usealle eri henkilölle.

Yhdistys lähetti kaksi uutiskirjettä vuoden 2022 aikana. Uutiskirjeissä käytiin läpi ajankohtaisia uutisia, tapahtumia ja havaintokatsauksia. Uutiskirje on kokonaan sähköisessä muodossa. Vuoden ensimmäinen uutiskirje lähetettiin 402 jäsenelle, ja vuoden viimeinen jo 432 jäsenelle.

Yhdistyksen Facebook-sivulla oli 770 seuraajaa vuoden lopussa. Sivua päivitettiin 1 -3 kertaa viikossa. Havaintoihin ja kuviin keskittyvässä Facebook-keskusteluryhmässä "Apus-foorumi" oli vuoden lopussa noin 185 henkilöä.

BirdLife Suomen valtakunnallisen BirdLife-jäsenlehden yhdistyspalstaa käytettiin yhdistyksen tapahtumaviestinnässä.

Tietoa lintuhavainnoista välitettiin harrastajille WhatsApp-ryhmillä.

Alueen paikallislehdet (Aamuposti, Keski-Uusimaa, Nurmijärven Uutiset, Viikkouutiset) julkaisivat uutisia ajankohtaisista lintumaailman tapahtumista, joita varten yhdistyksen luottamushenkilöt antoivat lausuntoja ja haastatteluita.

7 Hallinto

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 29.3.2022, Nurmijärvellä, Pappilassa. Syyskokous pidettiin Hyvinkään veteraanitalolla 23.11.2022. Kokoukseen saattoi osallistua myös etäyhteydellä.

Yhdistyksen toiminnasta vastasi seitsenjäseninen hallitus, joka kokoontui vuoden aikana **4** kertaa sekä **kerran** sähköpostikokoukseen.

Hallituksen kokoonpano 2022:

Pia Hovi, Tuusula	puheenjohtaja 27.10.2022 saakka
Juha Honkala, Tuusula	varapuheenjohtaja
Noora Andersson, Kerava	sihteeri
Petri Puolakka, Espoo	taloudenhoitaja
Susanna Kaukinen, Järvenpää	jäsen
Mika Ylinen, Järvenpää	jäsen

Yhdistyksen toimintaa toteuttivat hallituksen ohella kolme työryhmää, joiden jäsenet ja tehtävät olivat seuraavat:

Havaintotyöryhmä, Mikko Savelainen, Mika Asikainen, Juho Kinnunen, Petri Sola ja Petri Puolakka

- havaintokatsaukset, Tiira-lintutietopalvelu

Viestintätyöryhmä, Hanna Pesanto, Susanna Kaukinen, Pia Hovi
- www-sivut, jäsentiedote, tiedottaminen

Retkityöryhmä, Mika Asikainen, Noora Andersson, Mikko Savelainen, Sari Talka, Mika Ylinen

Toiminnantarkastajina toimivat Olli Okko ja Jouko Vuori ja varatoiminnantarkastajina Seppo Niiranen ja Pauli Purho.

Yhdistys on jäsenenä lintujen suojelu- ja harrastusjärjestö BirdLife Suomessa. Yhdistyksen BirdLife-edustajina toimivat Hanna Pesanto, Noora Andersson, Juho Kinnunen ja Pia Hovi.

Yhdistyksen Tiira-yhdistyskäyttäjinä toimivat Mika Asikainen, Mikko Savelainen, Petri Sola, Juho Kinnunen ja Petri Puolakka. Lisäksi Juha Honkalalla ja Tringan suojelusihteerillä oli yhdistyskäyttäjäoikeudet suojeluasioihin liittyen. Aluevastaavana toimi Mikko Savelainen.

Yhdistyksen retkikummeja olivat Noora Andersson, Hanna Pesanto, Mika Asikainen, Mikko Savelainen, Eero Vilpas, Juha Honkala ja Sari Talka.

Yhdistyksen jäsenrekisteriä hoitaa BirdLife Suomen toimisto. Yhdistykseen liittyi vuoden aikana 27 uutta jäsentä ja 15 erosi. Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden lopussa oli 501, joista varsinaisia jäseniä oli 437 ja perhejäseniä 50. Yhdistyksellä oli vuoden 2022 lopussa neljä kannatusjäsentä. 10 jäsentä maksoi nuorisojäsenmaksun. Jäsenmaksu oli 26 euroa varsinaisilta, 13 euroa opiskelijoilta/nuorilta ja 5 euroa perhejäseniltä. Yhdistyksen kirjanpidosta vastasi itte itte Oy.

8 Talous

Yhdistyksen talous perustuu jäsenmaksutuottoihin. Yhdistyksen tärkein voimavara on kuitenkin vapaaehtoistyö. Kaikki yhdistyksen varsinainen toiminta tehdään vapaaehtois pohjalta.

Kuluista suurin yksittäinen oli BirdLife-jäsenmaksu, joka oli 5 629,00 euroa. Muut kulut jakautuivat yhdistyksen eri toimintoihin, kuten kokouskulut, hallintokulut (jäsenrekisteri, kirjanpito & pankkikulut, nettisivut), sekä talkoo-, talviruokinta- ja muut suojelukulut.

Tilikauden tulos oli 4.101,70 euroa alijäämäinen.